

PATENTNI SPIS BROJ 2340.

Villim Gečević, remenar, Bjelovar.

Prsna i tažna predjica za konjsku ormu.

Prijava od 19. aprila 1923.

Važi od 1. oktobra 1923.

Konjska orma sastoji se iz više dijelova, od kojih su neki međusobno sašiveni a neki opet prstenima, karikama ili prednjicama međusobno spojeni. Na ormi jednog konja najvažnije su tri karike i to dvije duguljasta oblika s obih strana napršnjaka spajajući ga sa tažnim konopcima ili remenima, koji su na drugom kraju ovinuti oko poteže ili vage, dok se treća karika, obično okruglasta, nalazi sprijeda na napršnjaku, kroz nju je provučen remen ili lanac koji je na drugom kraju ovijen kroz uha na kraju rude i služi za pridržavanje odnosno upravljanje iste. Ove tri karike prenose svu konjsku snagu, najviše trpe i ako se istroše pa su zato najjače i najmasivnije izvedene od kovnog željeza. Uza sve to imaju velike nedostatke, konstrukcija im je prejednostavna, a služi jedino kao spojka za dijelove orme obično je to samo okruglo ili ploho željezo, duguljasto ili prstenasto svinuto. krajevi se moraju u vatri svariti a baš na tome mjestu rado se kidaju, oglodju se, Pak ih valja mijenjati na mjestu dotika sa remenom brzo ga unište. Tažni konopci i lanci mogu se zamijeniti sa remenom; u tom slučaju dobije karika još i trn, koji se zapusti u rupicu na remenu i tako ga pričvrsti.

Nova predjica za ormu odstranjuje sve te mane a osim toga iskazuje i velike prednosti.

Priležeći nacrt u naravnoj veličini upotpunjuje opis iste:

1. Prikazuje postranu tažnu predjicu, svrsishodno duguljasta oblika. Sl. 2. Predočuje naprsnu, pridržnu predjicu za rudu, du-

goljasta oblika u formi potkove. Obje slike u pogledu odozgor. Obje predjice izvedene su iz kovnog željeza i to od okrugle šipke, 7 mm debele, od jednog komada. Na slikama je vidljiva pravokutno odnosno okruglo zavijena karika *k* od koje su oba kraja prstenasto svinuta. Jedu oba ta prstena *p* uklopi se i uravna čahura *č*, a kroz prstene i čahuru provuče se okrugli, velikom čavlu slični klinac *kl*, koji je na jednom kraju umjesto glave prstenasto svinut a na drugom kraju ima pribijeno uho. Kroz to uho provuče se plohi čavao *čv*, lim, remenčić ili drveće i to samo radi toga da klinac ne ispadne. Čahura *č* okrugle prsne predjice je u ormi medju naprsne listov čvrsto, negibivo ušivena i to u pokrovni remen napršnjaka, kako je to u sl. 2. šematčno crtkano označeno, samo oba kraja te oble čahure slobodna su i vidljiva, a pri sastavljanju orme prisloni se uz njih karika i klinac se, kako je već spomenuto kroz oboje provuče. Na suprotnom kraju karike omotan je pridržni lanac ili remen za rudu *ro* u slici točkasto označe. Kod duguljaste tažne predjice je obratno; tu je u ormu medju listove čvrsto ušivena karika *k* (na sl. 1. crtkano označeno), dok se oko čahure *č* omota tažni konop ili remen *ro* (u sl. 2. točkasto označeno).

Sl. 1. a prikazuje tažnu, a sl. 2. a prsnu pridržnu predjicu, obje u pogledu sa strane. Vide se karike *k*, prstenasto svinuti krajevi te klinac *kl* od kojeg se vidi u sl. 1. a samo zavoj, a u sl. 2. a. na suprotnom kraju pro-

virujući šilj s uhom.

U sl. 3. Prikazan je prerez I-P kroz predjicu; vidi se karika s okruglim profilom, na drugom kraju svinuta u prsten, uz koji je uklopljena čaura *c* i provučen klinac *kl*, oboje u Prosjeku.

Sl. 1. b. Prikazuje pogled na predjicu s prijedaja; vide se oba prstenasto svinuta kraja karike, među njima uklopljena čaura *c* te kroz oboje provučeni klinac *kl* sa glavom i uhom *u*.

U sl. 4. prikazana je čaura sama za sebe okruglo svinuta od jednog komada otanjeg lima, kojeg su krajevi preklopljeni i tvore šav *s*, dok sl. 5. prikazuje iz karike i čaure izvučeni klinac sam za sebe su svinutom glavom, uhom i čavlom *čv*.

Prednosti pronalaska ove predjice za ormu jesu:

a) u slučaju nesreće (izvrnu li se kola, padne li konj) vazda ostanu nategnuti ili tažni postrani konopci ili pridržni remen za rudu, sam kočijaš ne može konja podići, koji svom težinom napinje konopce, dosadašnje karike i prsteni pa i sa trnom nijesu u tom slučaju ni od kakve pomoći, naj-ešće se odpomaže zlu tako, da se postrani konopac mora nožem prerezati i tako zapleteni konj osloboditi, a to je vazda od štete i neprilike. Kad primjene pako nove predjice ne treba ništa rezati; valja li popustiti pridržni remen ili lanac za rudu, to se za tren oka isvuče iz uha remenčić ili drvce, klinac se povuče iz čaure napolje, karika ispadne, remen o nju pričvršćen popusti, konj se oslobodi i može da ustane. Treba li popustiti tažne konopce, opet se i vuče klinac, čaura i o nju omotani konop ispadne i popusti, dok ušivena karika ostane u ormi.

b.) Željezne karike morale su se dosada navatri svarivati a poznato je, da željezo na svarenom mjestu rado puca, trga se i rastavlja, što je česta neprilika. U našem slučaju dosta je željezna šipka, svaki kovač ili bravar savije ju lahko na hladno prištedi na ognju poslu i vremenu.

c.) nova predjica sastoji se od tri dijela: karike, čaure i klinca; u slučaju upotrebe lahko se istrošeni dio izmijeni, bilo karika ili klinac ili čaura; u tom slučaju treba samo malo šavove raspoređiti, staru čauru ili kariku isvaditi i novu sa nekoliko uboda uglom pomoću špage ili remenčića ušiti, sve bez ikakvih poteškoća i troškova. Kod dosadanjih pako predjica valjalo je istrošenu kariku čitavu zamijeniti novom i ušiti ju.

d.) dosadašnje karike ušivene su u kožne listove i remenje, koje naravno usljed naprezanja kao mekši materijal mnogo trpi, izliže se i oglodje često već tokom kratko-

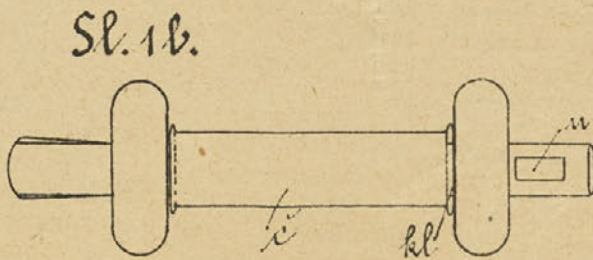
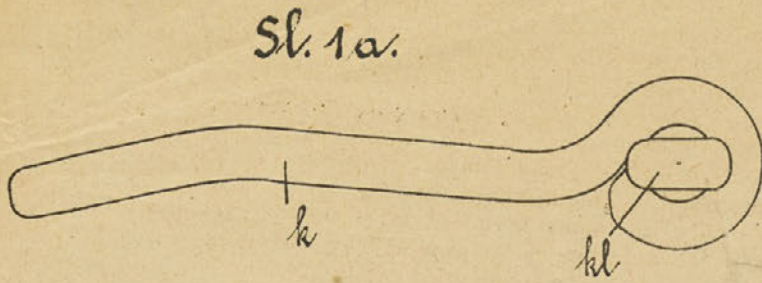
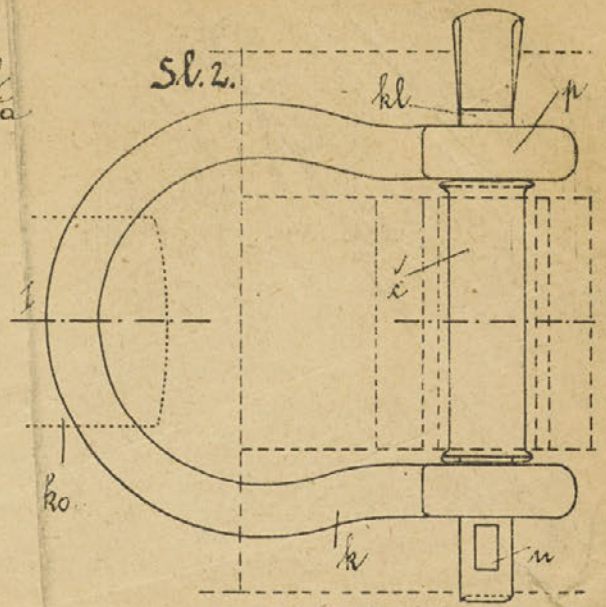
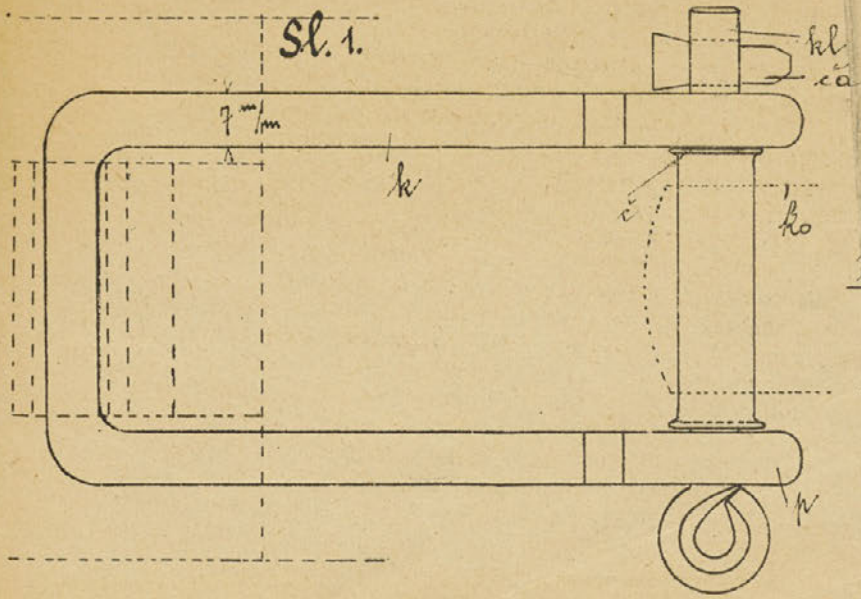
vremena. Trebalo je zato često cijeli naglavak pršnjaka izmijeniti ili bar zakrpati, a time je čitava orma slabila, gubila na jakosti i vrijednosti, a i troškovi popravka bijahu veliki. U našem pako slučaju ušivena je u remenje ili samo karika ili samo čaura, a ta baš ima svrhu, da remenje zaštićuje od izgubljanja jer klinac kroz nju prolazi remenja se i ne dotiče, a ako se već što istroši to je vazda jedino klinac, rjedje čaura, a najrjedje čvrsto ušivena karika, dok se remenje skoro i ne troši na dotiku.

e.) premda se nova predjica sastoji iz nešto više kovnog materijala, neće biti skuplja od dosadašnje, biti će pače i jeftinija jer je njena izradba brža, svija se na hladno, ne treba pri tom skupog ognja, a pojedini ce dijelovi dadu lahko izmijeniti. Ove predjice biti će vrlo prikladne za obične orme u svakodnevnoj porabi, za teretna kola i teže toware, gdje konji vuku samo pomoću tažnog užeta ili lanca, rjedje remena i gdje rudu pridržaje lanac ili remen u spoju sa naprskom predjicom. Predjica je sva od željeza, nu može se poniklovati, mesingovati pa i posrebriti. Za svakdanju porabu dosta ju je oličiti engleskim ili željeznim lakom.

PATENTNI ZAHTEJEV;

Prsna i tažna predjica za konjsku ormu duguljastog, okruglastog ili sličnog oblika obične normalne svrsi shodne veličine i debljine, iz željeza ili inog kovnog materijala, prevučena bojom, lakom, metalom ili sl. djelujući postrance tažno, a naprsko pridržno, naznačena time, da se ista sastoji od tri dijela: karike, čaure i klinca savijenih i skovanih na hladno od jedne kovne ipke okruglog ili inog profila, od koje se karika svrsishodno svine, a oba kraja u obliku prstenova, koji se uamjeste i nasunu na oba kraja okrugle valjkaste, šuplje od tanjeg ili debljeg jednokomadnog lima sačinjene čaure, koja je ili kruto i nepomično ušivena u prednji naprski list i remenje orme a oko slobodne karike ovijen remen ili je umjesto čaure kod tažne predjice kruto ušivena karika, a čaura je slobodna te se kroz nju kao i kroz oba svinuta kraja karike provuče na čavao nalik primjerene debljine i dužine te okruglog profila kovni klinac, koji da ne ispadne, imade na jednom kraju glavu ili je primjereno svinut a na drugom kraju ima uho, kroz koje se provuče čavić ili remen ili nosi zavite, na koje se prišarafu matica, te da tako kompletna predjica spaja postrane listove sa tažnim konopcem odnosno napršnjak sa pridržnim lancem rude prenoseći tako konjsku snagu na vozilo i da su sva tri spomenuta dijela lako i brzo izmjenjiva i naknadiva.

Ad patent broj 2340.

Sl. 3.

Sl. 4.

